

Z právní praxe.

Z judikatury nejvyššího správního soudu.

A. Ve věcech administrativních.

I. Věci ústavní a všeobecné.

Počínajíc dnem 16. března 1939, nelze již optovati pro příslušnost proktorátní podle smlouvy o otázkách státního občanství a opce č. 300/1938 Sb. (4. února 1942, č. 2182/40-3).

Výrazem „nemovitost“ v § 2, odst. 3 zák. č. 63/1935 Sb. rozumí se nejen samostatná pozemková parcela, nýbrž i komplex pozemků, jestliže tvoří hospodářský celek. (26. února 1942, č. 1674/40-3.)

II. Samospráva a samosprávné finance.

I přeložení obecního úředníka na trvalý odpočinek může za okolností spadat do působnosti příslušející komisařskému starostovi. (13. listopadu 1941, č. 1929/39-3.)

Disciplinární komise zřízená podle §§ 14 a 15 zák. č. 35/1908 z. z. čes. není obecní komisí ani podle §§ 61 a 64 voleb. řádu do obcí č. 75/1919 Sb., ani podle § 5 zák. č. 76/1919 Sb. (15. listopadu 1941, č. 2498/39-5.)

S hlediska § 37 obec. zřiz. čes. (náhrada škody) nesmějí obecní orgány vůbec trpěti, aby osoby nesporně jim známé jako výtržníci se delší dobu po kořalnách opijely a podnapilé se po veřejných ulicích potloukaly a je jejich povinností tomu v zárodku zabrániti zařčením nebo jich rozehnaním, zvláště, když obci a obecním funkcionářům je známo, že se chystají výtržnosti většího rozsahu. (19. prosince 1941 č. 132/39-5.)

Do „souboru místností téhož uživatele v témž domě“ ve smyslu vzorcových pravidel o dávce z nájemného (§ 1/4), všeob. vodném (§ 3/4), poplatku za užívání obecních stok (§ 14/2) a poplatku za odvoz popela (§ 2/4), nelze včítati místnosti, kterých onen uživatel v témže domě užívá jako svého bytu. (25. února 1942, č. 1565/40-3.)

Za ustanovení čl. VI. odst. 2 vl. nař. č. 66/1933 Sb. jest ve smyslu § 33, odst. 4 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb., i obecní přírážku k poplatkům uvedeným v prvním cit. předpisu zaplatiti přímo bez vyčkání úředního vyměření do 40 dnů po dni, kdy právní jednání bylo uzavřeno. (25. února 1942, č. 897/40-2.)

Příspěvek podle § 26 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb., sjednaný s majitelem pozemku nebo živnosti, postihuje toho, kdo v době jeho splatnosti je majitelem toho kterého objektu, jako veřejnoprávní závazek, a to i tehdy, kdy v pozemkové knize nebyl vyznačen. (11. února 1942, č. 793/40-5.)

Bylo-li zvláštní vodné vyměřeno paušálně na základě odhadu spotřeby vody podle § 3, lit. A, bod 3 in fine pravidel o vybírání zvláštního vodného v hlavním městě Praze č. j. 178 fin. 3/1934, nemůže strana s úspěchem vytýkati, že paušál jí byl stanoven na základě věcně i formálně ne-

správného odhadu spotřeby vody pro domácnost. (28. ledna 1942, č. 449/40-3.)

Obecní parcelační poplatek lze předepsati i za všíkové pozdější změny v podobě nebo rozsahu jednotlivých stavebních parcel prvním rozdělením stanovených bez ohledu na to, v které poloze obce pozemky leží. (28. ledna 1942, č. 426/40-2.)

Ustanovení § 9, odst. 2 pravidel o dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí nemá místa tam, kde se zmenšila pouze hodnota investic, učiněných zcizitelem po nabytí nemovitostí. (22. října 1941, č. 358/40-4.)

Vydal-li okresní úřad během vyvlastňovacího řízení zavedeného podle zák. č. 63/1935 Sb. výměr, kterým se pozemek podle cit. zákona vyvlastňuje, je převod provedený na základě tohoto výměru podle § 9 cit. zák. osvobozen od dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí, byť i co do ceny pozemku (odškodnění) bylo došlo k dohodě stran, kterou úřad zároveň oním výměrem podle § 66 spr. ř. schválil. (22. října 1941, č. 400/40-2.)

V případech, kde převod dávce podrobený nastal před 1. lednem 1927, přicházejí v úvahu v otázce promlčení dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí nikoliv výjimečné předpisy § 284 zák. č. 220/1896 ve znění zák. č. 13/1914 ř. z., nýbrž toliko předpisy zák. č. 31/1878 ř. z. (28. ledna 1942, č. 1283/40-2.)

Pravidla o dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí pokládají i ideální podíl na nemovitosti za samostatný objekt převodu, ohledně něhož možno a po případě dlužno dávku vyměřiti samostatně. — Obec má právo na to, aby úřad svým rozhodováním o dávce připadající na podíl zvítězivšího spoluplatníka, nerušil platebního rozkazu i v části, připadající na druhého spoluvlastníka, vůči němuž zůstal v právní moci. (25. února 1942, č. 1480/40-4.)

III. Živnostenské a pracovní právo.

Jednotliví členové představenstva živnostenského společenstva nejsou legitimováni odvolati se z rozhodnutí, kterými byli všichni členové tohoto představenstva zbaveni svých funkcí podle § 127, odst. 6 živnost. řádu. (10. listopadu 1941, č. 705/40-3.)

Za pobočný závod ve smyslu § 40 živn. ř. nelze pokládati závod, u něhož osobní souvislost se závodem hlavním vůbec dána není. (16. prosince 1941, č. 4320/37-4.)

§ 1, odst. 3. vl. nař. č. 71/1926 Sb. nevyžaduje, aby sedmiletá činnost tam zmíněná byla po celou dobu výlučným nebo hlavním zaměstnáním žadatele o koncesi pro živnost soukromého zprostředkování. (5. února 1942, č. 1263/40-4.)

Odsouzení hostinského pro přestupek § 515 tr. zák. odůvodňuje již obavu, že hostinské živnosti bude zneužíváno (§ 139, odst. 2, písm. a) živn. ř.). (23. února 1942, č. 1310/40-2.)

Zárok vyššího úřadu z moci dozorcí podle § 146, odst. 4 živn. řádu jest i tehdy přípustný, když rozhodnutí nižšího úřadu, proti němuž onen nárok směřuje, formálně vešlo v moc práva. (23. února 1942, č. 1340/40-3.)

Pouhá skutečnost, že zápisy o schůzích volebního výboru podle zákona o závodních výborech č. 330/1921 Sb. a vol. ř. č. 2/1922 Sb. byly pořízeny dodatečně a také dodatečně podpisovány, nebrání rozhodčí komisi, aby z nich vycházela jako ze správných. — Rozhodující o námitkách podle § 19 zák. o závodních výborech, je rozhodčí komise vázána rámcem námitek. (16. prosince 1941, č. 5199/38-3.)

Stanovení 14denní lhůty pro rozhodnutí rozhodčí komise o námitkách proti volbě závodního výboru v § 25 odst. 2 vol. ř. č. 2/1922 Sb. je pouhým předpisem pořádkovým, jehož nedodržení nemůže porušit práva podatele námitek. — § 10 odst. 2 cit. vol. ř. nedává nárok, aby neúplná kandidátní listina byla opětovně vrácena k opravě. (16. prosince 1941, č. 466/38-7.)

IV. Veřejné pojišťování.

Vydala-li úrazová pojišťovna ve smyslu § 23 úraz. zákona z úřední moci platební výměr bez výměru zařadovacího podle § 18 úraz. zák., je výměr ten stížen materiálním nedostatkem, který nelze odčinit dodatečným vydáním zařadovacího výměru. (22. října 1941, č. 2327/39-4.)

Okolnost, že se v podniku výroby brašnářského zboží používá ve zvýšené míře strojů, než je tomu obvykle u podniků položky 415 zařadovacího schématu k vlád. nař. č. 230/1935 Sb., nemůže zdůvodnit zařazení do nebezpečenského procenta pod střed. (22. října 1941, č. 2340/39-3.)

Zaměstnanec podniku, používající při cestách pro účely tohoto podniku osobního automobilu podniku náležejícího, podléhá podle § 88, odst. 3. zák. č. 81/1935 Sb. pojišťovací úrazové povinnosti bez ohledu na to, zda tento automobil řídí, či zda je jím dopravován jako cestující. (22. října 1941, č. 2760/39-3.)

Střídané propouštění určitého počtu dělníků na dobu přesně vymezenou nemusí býti za všech okolností hodnoceno jako „výlučka“ ve smyslu odst. 5 dohody se svazem průmyslníků ze dne 19. června 1928, jejíž doba se nepočítává do doby zaměstnání, směrodatné pro výpočet úrazových příspěvků. (3. listopadu 1941, č. 6/40-3.)

Satenská na nádraží není kancelářskou zaměstnankyní ve smyslu § 1, odst. 1, bod 2 pensij. zákona č. 26/1929 Sb. (6. listopadu 1941, č. 986/40-3.)

Nabytí závodu ve veřejné dražbě nezakládá pro vydražitele ručební povinnost ve smyslu § 70 pens. zák. č. 26/1929 Sb. (13. listopadu 1941, č. 940/39-2.)

Podle ustanovení § 69 odst. 2 pensijního zákona č. 26/1929 Sb. možno uložit stavebníkovi, aby složil jistotu za pojistné, pouze v době před dokončením stavebních prací, nikoliv však až po jejich skončení. (14. listopadu 1941, č. 402/40-3.)

Řešiti pojistnou příslušnost podle § 30 a), odst. 2. poj. zák. ve znění vlád. nař. č. 112/1934 Sb., je místně příslušným politický úřad první stolice, v jehož obvodu zaměstnanec, o kterého jde, vykonává práce nebo službu (§ 2 poj. zákona). — Po 1. červenci 1934 je nemocenská pojišťovna oprávněna žádati politický úřad I. stolice, aby rozhodl o pojistné příslušnosti určitého pojištěnce, který byl před uvedenou dobou přihlášen u jiné pojišťovny, měl však podle jejího názoru býti přihlášen u ní. (25. listopadu 1941, č. 300/40-3.)

Obnova řízení z moci úřední není podle pensijního zákona č. 26/1929 Sb. přípustná. (26. listopadu 1941, č. 2733/39-3.)

Úrazovému pojištění podle § 11 zák. č. 162/1908 ř. z. podléhá toliko osoba, jejíž služební závazek se nese k tomu, aby automobil řídila a konala práce s tím spojené. (26. listopadu 1941, č. 339/40-2.)

Přestal-li stroj býti součástí technického vybavení závodu, může tím býti dán předpoklad pro změnu volby nebezpečenské třídy, případně nebezpečenského procenta, i když podnikatel zůstal v držení onoho stroje. (26. listopadu 1941, č. 754/40-3.)

Předpisuje-li úrazová pojišťovna podle § 23, odst. 4 úraz. zák. ve znění § 1, odst. 7 zák. č. 29/1909 ř. z. z úřední moci příspěvek na základě „jiného

šetření“, postačí, zjistí-li a vezme-li pak za základ svého předpisu takové poměry, jichž existenci lze u podnikatele, o kterého jde, pravděpodobně předpokládati. Tento skutkový materiál je pojišťovna povinna podnikateli oznámiti alespoň v řízení před úřady správnými takovým způsobem, aby mu umožnila obranu, ve které lze však prokazovati jen to, že poměry, vzaté za základ, jsou předpokladem zřejmě v tom kterém případě nesprávným, pokud se týče, že předpis pojistného neodpovídá skutkovým okolnostem, jež pojišťovna vyšetřila a svému předpisu položila za základ. (2. prosince 1941, č. 1025/40-3.)

Předního dělníka nelze pokládati za „orgán vyššího dozoru“, podrobený pensijní povinnosti podle cis. nař. č. 138/1914 ř. z. (4. prosince 1941, č. 2271/39-3.)

I za účinnosti zák. č. 184/1928 a 112/1934 Sb. lze usuzovati na existenci služební smlouvy mezi otcem a dcerou, jestliže tato jako ostatní dělníci nejen koná práce v podniku otcově, ale i dostává za to plat. (4. prosince 1941, č. 659/40-2.)

Byla-li mezi stranami uzavřena výslovná služební smlouva, tvoří tato smlouva základ pro posouzení právní povahy vzájemného služebního poměru (co předpokladu pensijní povinnosti) potud, pokud není prokázáno, že není projevem opravdové vůle smluvních stran nebo že byla pozměněna. (9. prosince 1941, č. 15/40-3.)

Kuratorium novinářského pojištění není podle zákona odvolací stolicí z výměru Všeobecného pensijního ústavu, jímž byla zamítnuta žádost strany za nadlepení pojištění podle § 124, odst. 15 pens. zák. č. 26/1929 Sb. ve znění zák. č. 117/1934 Sb. (15. prosince 1941, č. 525/40-3.)

Při řešení otázky, zda zaměstnanec lihovaru podléhal v určité době pensijní pojistné povinnosti, je bez právního významu, zda Všeobecný pensijní ústav uznal zaměstnance v jedné kampani za povinna pensijním pojištěním a zda jiní zaměstnanci lihovaru jsou pensijně pojištěni. (15. prosince 1941, č. 537/40-3.)

Při řešení otázky, zda práce vykonávané určitou osobou na obecním úřadě byly konány pro obec na základě smluvního služebního poměru, či zda šlo o práce, k nimž osoba ta byla obcí přidržována podle § 10 chudinského zákona č. 59/1868 č. z. z., nemůže úřad, rozhodující o pensijní pojistné povinnosti této osoby, zkoumati, zda byly splněny podmínky pro použití chudinského zákona či ne. (22. prosince 1941, č. 97/40-3.)

Odhláškou zaniká pojištění zaměstnance jen v případě § 17 odst. 17, odst. 2 poj. zák. ve znění vl. nař. č. 112/1934 Sb. (8. ledna 1942, č. 496/40-2.)

Na výsledek statistického pozorování, podle něhož byl podnik zařazen pod určitou položku vl. nař. č. 230/1935 Sb. s nebezpečenskou třídou tam stanovenou, nelze již bráti zřetel při určení nebezpečenského procenta, které se řídí — není-li při té které položce zvláštního ustanovení — výlučně podle individuál. poměru podniku (§ 6). (27. ledna 1942, č. 547/40-3.)

Vyslovila-li úrazová pojišťovna, že podnik podléhá úrazové pojistné povinnosti proto, že se v něm používá určitého hnacího přístroje (§ 1, odst. 4 bod 2 úraz. zák.), nemůže zemský úřad jako úřad odvolací potvrditi pojistnou povinnost proto, že se používá jiného hnacího přístroje, ani když úraz. pojišťovna během řízení na tuto okolnost poukazovala. (27. ledna 1942, č. 696/40-3.)

Subjektivní mínění zaměstnavatelovo o duševním stavu zaměstnance nemůže býti rozhodným pro otázku, byla-li při vstupu do zaměstnání uzavřena pravoplatná pracovní smlouva (co předpoklad vzniku pojistné povinnosti podle zák. č. 221/1924 Sb.). (29. ledna 1942, č. 775/40-2.)

V. Právo stavební, bytové, cestní, horní a rybářské.

Ke zřízení výstupku na veřejném statku (portálu) je podle pražského stavebního řádu třeba kromě povolení stavebního ještě zvláštního povolení stavebního úřadu. (5. listopadu 1941, č. 2747/39-2.)

Paragraf 48 mor. v. z. dovoluje postihnouti všechny (tedy i zastavěné) pozemky, které stojí v cestě podniku prováděnému podle tohoto ustanovení. (6. ledna 1942, č. 1198/40-4.)

Vyrovnaní nájemného, provedené obecně prospěšným stavebním sdružením podle § 1 vl. nař. č. 160/1934 Sb., je již samo o sobě účinné vůči nájemníkům a nepodléhá schválení ministerstva. (11. února 1942, č. 2046/39-10.)

Okolnost, že se v určitém úseku veřejné cesty po soukromých pozemcích chodí následkem úprav, které provedl vlastník pozemků o své újmě, po jeho pozemcích jinudy, než kudy se chodilo dříve, nepůsobí zánik veřejnosti oné cesty, zůstal-li i nadále tento veřejný postoj nepřerušen. — I cesta, jež nespojuje dvě obce (osady), může býti uznána za komunikaci nutnou, má-li své určení v tom, že vede k určitému cíli, jenž vyžaduje obecného přístupu. (14. ledna 1942, č. 1475/39-2.)

Tvořice si v konkrétním případě úsudek, mohou baňské úřady uplatňovati své odborné znalosti a znalecký posudek podrobiti kritice. (29. ledna 1942, č. 1054/40-4.)

Podle slezského stavebního řádu udílí parcelační povolení nad propůjčenými dolovými poli stavební úřad obecní. (16. ledna 1942, č. 790/40-2.)

Zjistí-li politický úřad, že někdo má nárok na vydání rybářského lístku ve sporném povodí již na základě svého práva rybolovu likvidně prokázaného podle odst. 2, čl. IX. vyhl. zem. pres. č. 45/1938 zem. věst. pro Čechy, nemůže již přihlídnouti k tvrzenému nároku jiné osoby na rybářský lístek pro toto povodí, uplatňovanému na základě odst. 4 (faktický výkon rybolovu). (17. prosince 1941, č. 601/41-3.)

VI. Právo školské.

Reditelský přídatek podle § 15 učit. zák. č. 104/1926 Sb. nelze započítati při výpočtu odbytného podle § 6 vl. nař. č. 379/1938 Sb. o úpravě některých personálních poměrů ve veřejné správě do „hrubého ročního služného“. (10. února 1942, č. 1997/40-2.)

VII. Právo policejní.

Nebylo-li rozhodnutí o odvolání proti trestnímu nálezu, týkajícímu se správního přestupku, spadajícího pod amnestii vlády z 25. listopadu 1938, straně doručeno před tím, než byl úřad o amnestičním aktu uvědoměn, nebylo možno rozhodnutí doručovati ani tehdy, bylo-li datováno z doby dřívější, a uložení trest promíjet podle bodu III. amnestie, nýbrž bylo nutno trestní řízení zastaviti. (2. prosince 1941, č. 1066/39-5.)

Bylo-li v trestním řízení rejstříkovém odvolání toliko ohlášeno avšak neprovedeno, je odvolací stolicí oprávněna a povinna o ohlášeném odvolání rozhodnouti. (3. prosince 1941, č. 6680/38-5.)

Byla-li otázka nuceného pronájmu podle § 4 opatření Stálého výboru č. 288/1938 Sb. již s konečnou platností judikátně rozhodnuta, je úřad, povoláný k trestnímu řízení podle § 8 cit. opatření, oprávněn položit za základ svého rozhodnutí ve věci trestní skutkový a právní stav, podávající se z onoho rozhodnutí. (23. ledna 1942, č. 518/40-2.)

Za účinnosti zákona č. 118/1912 č. z. nespádají pod ustanovení § 326 tr. z. takové tiskací stroje, které jsou způsobilé k mechanickému nebo chemickému rozmnožování tiskopisů. (20. listopadu 1941, č. 1/40-2.)

VIII. Řízení správní a řízení před nejvyšším správním soudem.

Okolnost, že úřad rozhodl věcně o opravném prostředku, který neměl věcného obsahu, není důvodem zakládajícím zmatečnost tohoto rozhodnutí. (5. února 1942, č. 2158/40-3.)

Odvolání, v němž námitky nebyly dostatečně provedeny nebo potřebné důkazy nebyly připojeny (§ 19, odst. 2 správního řádu č. 8/1928 Sb.), je přípustné a úřad není oprávněn je odmítnouti. — Strana, jejíž odvolání bylo první odvolací stolicí odmítnuto (zamítnuto) proto, že k němu nebyly připojeny (nabídnuty) potřebné důkazy (§ 19, odst. 2 správn. řádu), má právní nárok na to, aby další odvolací stolice rozhodla ve věci samé, když v odvolání na ni řízeném tyto důkazy připojila nebo nabídla. (18. února 1942, č. 2035/40-5.)

Okolnost, že rozhodnutí bylo nejvyšším správním soudem zrušeno pro nezákonnost, nebrání ještě úřadu, aby opětně dospěl k zamítnutí odvolání, shledá-li, že odvolání je bezdůvodné i s hlediska právního názoru, který nss. vyslovil ve svém zrušovacím nálezu. (21. února 1942, č. 1489/39-4.)

Každá vnucená správa, která výslovně není omezena, záleží v tom, že na místě dosavadního oprávněného nastupuje vnucený správce s oprávněním, aby obstarával nejen hospodářskou správu majetku mu podléhajícího, nýbrž také konal jménem dosud oprávněného všechna právní jednání, týkající se pod správou stojícího majetku. (9. února 1942, č. 2194/40-4.)

Ustanovení § 7, odst. 2 opatření stálého výboru č. 284/1938 Sb. nedává advokátovi, dosáhnuvšímu věkové hranice v odst. 1 stanovené, nárok na udělení povolení k dalšímu výkonu advokacie. (24. listopadu 1941, č. 423/40-5.)

Obec je legitimována napadnouti jako strana před nejvyšším správním soudem rozhodnutí vyšších stavebních úřadů z toho důvodu, že byly porušeny její právní nároky, čerpané z předpisů stavebního řádu o plánu polohy. (16. ledna 1942, č. 1730/39-3.)

Výluka z příslušnosti nejvyššího správního soudu, stanovená v čl. 1, § 19 vl. nař. č. 189/1940 Sb., nevztahuje se na rozhodnutí rozhodčí komise pro stanovení cen cementu, zřízené podle vlád. nař. č. 27/1936 Sb. (12. listopadu 1941, č. 632/39-3.)

IX. Veřejní zaměstnanci.

Dnem účinnosti zák. č. 328/1938 Sb. pozbylo ministerstvo spravedlnosti v Praze svou personální pravomoc vůči soudcům a zaměstnancům justiční správy, ustanoveným a pensionovaným na autonomním území býv. Podkarpatské Rusi a nenabýlo ji žádným předpisem, ani jako nejvyšší představitel soudní správy Protektorátu Čechy a Morava. (5. listopadu 1941, č. 1830/39-2.)

Nárok na náhradu jízdného na elektrické dráze ve smyslu bodu 2 vládního usnesení z 29. února 1924 nepředpokládá každodenní odpolední docházku do úřadu. (31. října 1941, č. 2703/39-2.)

Ani §§ 15, odst. 1 a 26 zák. č. 204/1932 Sb., ani § 150 odst. 2. zák. č. 103/1926 Sb. nedávají úřadu oprávnění požadovati na výslužníku samosprávného okresu kdykoliv a bez jakéhokoliv časového omezení vrácení přeplatků na odpočívňích platech, vzniklých tím, že nebylo provedeno jejich krácení, ač byly dány předpoklady § 15 zák. č. 204/1932 Sb. (11. listopadu 1941, č. 1236/40-2.)

Byl-li úředník trvale ustanovený na Slovensku dán podle § 2 vl. nař. č. 382/1938 Sb. být slovenskou vládou k dispozici býv. ústřední vládě v Praze, pozbyl tím svého místa na Slovensku a nelze na jeho nové přidělení pohlížeti jako na dočasné vykonávání služby s hlediska dvor. dekr.

z 11. dubna 1828, č. 14.319 Sb. pol. zák. sv. 56 (substituční normál). (20. ledna 1942, č. 1113/40-3.)

Nárok na činovně podle skupiny míst „C“ ve smyslu § 12, odst. 8 plat. zák. č. 103/1926 Sb. není vázán předpokladem, že náklady spojené s vydržováním dítěte mimo domácnost úředníka podstatně zvyšují náklady, jež by úředníku vznikly, kdyby dítě s ním žilo ve společné domácnosti. (10. února 1942, č. 5251/36-6.)

Okolnost, že se úředník přestěhoval v důsledku pouhého přidělení dráve na služební místo, na něž byl pak později definitivně přeložen, nevyučuje ještě přiznání nároku na nábytečné podle stěhovacího normálu z roku 1804. (13. února 1942, č. 254/36-6.)

Není žádného určitého všeobecného předpisu o uveřejňování vládních usnesení, jimiž se zaměstnancům přiznávají zvláštní nadlepení a výhody (z doby před plat. zák.). (13. února 1942, č. 3174/36-5.)

Zvýšení o 1200 K podle § 155, odst. 2 plat. zák. nastává jen při nejnižších výměrách výslužného podle § 155, odst. 1 cit. zák. a odpadá, vyměří-li se výslužné částkou vyšší (na př. odvolací stolicí). (23. února 1942, č. 479/41-3.)

Posudek kvalifikační komise není pro úřad překážkou, aby konal zvláštní šetření ke zjištění trvalé neschopnosti zaměstnancovy ve smyslu § 21, odst. 2, písm. b) vládn. nař. č. 379/1938 Sb. (27. února 1942, č. 338/40-4.)

Předpis § 8 odst. 4 zák. č. 286/1924 Sb. nevyučoval, aby příslušný úřad postupoval proti zaměstnanci, který bez vážných důvodů neuposlechl příkazu, daného mu ve smyslu odst. 1 a 2 (o překládání a přikazování zaměstnanců), podle předpisů disciplinárních. (26. dubna 1942, č. 2406/36-6.)

Povolením obnovy disciplinárního řízení nezanikají po rozumu § 140 zák. č. 15/1914 ř. z. následky disciplinárního nálezu, jehož se obnova týká. (18. října 1941, č. 2352/39-3.)

Předpokladem viny a odsouzení v řízení disciplinárním podle oddílu V. služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. je duševní schopnost úředníka dopustiti se disciplinárního činu. — Otázka přičetnosti v řízení disciplinárním ve smyslu oddílu V. služební pragmatiky č. 15/1914 ř. z. je otázkou právní, nikoli skutkovou. — Průvodní břímě co do důkazů viny postihuje v disciplinárním řízení podle oddílu V. služ. pragmatiky č. 15/1914 ř. z. disciplinární úřad. — Kárný soudce nemůže v disciplinárním řízení podle oddílu V. služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. nahraditi nebo doplniti znalecký posudek o duševním stavu obviněného svým vlastním úsudkem. (18. října 1941, č. 1273/39-3.)

X. Mimořádná opatření hospodářská.

Živnostenské společenstvo nemá v řízení podle vládn. nař. č. 263/1939 Sb. o dočasných omezeních v živnostenském a jiném výdělečném podnikání postavení procesní strany a nelze mu proto přiznati legitimaci ke stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu na rozhodnutí vydané podle předpisů tohoto vládn. nař., ani když výměř I. stolice byl vydán za účinnosti vládn. nař. č. 265/1938 Sb. (29. října 1941, č. 270/40-2.)

V řízení o udělení souhlasu k nabytí nemovitosti v exekuci podle vládn. nař. č. 313/1938 Sb. nepřisluší dosavadnímu vlastníku nemovitosti postavení strany. (12. prosince 1941, č. 1914/39-5.)

Rozhodnutí stížnosti výboru „Českomoravského svazu pro mléko, tuky a vejce“ (§ 20 vládn. nař. č. 209/1939 Sb. ve znění vládn. nař. č. 331/1939 Sb.) je rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o nejvyšším správním soudě č. 164/1937 Sb. (9. února 1942, č. 2007/40-3.)

Přestupku § 7 vládn. nař. č. 75/1934 Sb. se nedopouští ten, kdo prodává

sice pasteurisované mléko, mající menší tučnost než 3.6⁰/₀, avšak nikoli jako pasteurisované. (13. února 1942, č. 124/40-3.)

B Ve věcech finančních.

I. Daně přímé.

Náhrada, vyplacená pojišťovnou za škody způsobené na zásobách výrobního podniku, je zdanitelným důchodem podle § 7 odst. 1 zák. o př. d., pokud se týče součástí ryziho výtěžku podle § 55 odst. 1 téhož zákona. (9. října 1941, č. 2237/39-2.)

Výlohy, vzešlé poplatníku v soudním sporu, vedeném proto, aby udržel v platnosti dosavadní nájemní a pachtovní právo, na jehož podkladě provozuje svůj výdělečný podnik, jsou výdajem k udržení výdělečného zdroje, resp. pramene důchodu (§ 17 č. 1 zák. o př. d.) a nejsou tudíž odpočitatelnou položkou podle § 15 č. 1 cit. zák. (26. září 1941, č. 2083/39-2.)

Pod pojmem „vydržování“ ve smyslu ustanovení § 19 odst. 2 č. 3 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936, týkajícího se přírážky k dani důchodové, je rozuměti jen zaopatření v domácnosti poplatníkově. — Ustanovení odst. 6 prov. nař. č. 15/1937 k § 19 odst. 2 zák. o př. d., že vydržovanými osobami jsou osoby, které požívají v domácnosti poplatníkově bezplatného zaopatření, to jest zejména bytu, výživy a ošacení, není v rozporu se zákonem. — Výnos min. fin. ze 14. září 1936 č. 106.832/36-III-8, jednající o odpisech pořizovacích nákladů motorových vozidel, není právní normou a tudíž zdrojem subjektivních práv strany ve smyslu § 2 zák. o nejvyšším správním soudě. — Sleva daně při koupi automobilů podle § 1 odst. 2 vl. nař. č. 165/1936 je vyloučena, byl-li poplatníku u nich přiznán odpis podle § 15 č. 1 písm. b) zák. o př. d. (25. září 1941, č. 2800/39-2.)

Použití ustanovení § 219 odst. 1, věty 2 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 Sb. je vyloučeno jen trvalou chorobou obviněného, která byla na překážku pokračování trestního řízení takovým způsobem, že do konce tříleté lhůty nemohl býti vydán trestní nález nebo případ předložen nalézacímu senátu k rozhodnutí. — Tříletá lhůta podle § 219 odst. 1 věty druhé zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 Sb., po jejímž uplynutí pokládá se trestní řízení za zastavené, nedošlo-li ani k vydání trestního nálezu, ani nebyl-li případ předložen nalézacímu senátu k rozhodnutí, počítá se i u trestních řízení, zavedených před vyhlášením tohoto zákona, od projití roku, v němž bylo řízení zahájeno (nikoli až od 1. ledna 1933). (17. listopadu 1941, č. 2309/40-3.)

V odvolání do platební výzvy, uplatňující osobní ručení za daň důchodovou, nemůže ručením postižený uplatňovati námitky proti původnímu předpisu daně. — Vyměřovací úřad jest oprávněn vydati ručitelé platební výzvu podle § 266 odst. 1 zák. o př. d. do té doby, dokud nebylo ve smyslu § 281 cit. zák. promlčeno právo státu vymáhati na poplatníku vyměřenou daň. (22. září 1941, č. 1319/39-2.)

Ustanovení § 330 odst. 12 zák. o př. d., upravující postup poplatníka při podávání odvolání, nelze analogicky použití na postup úřadu při vyřizování odvolání. — Příslušnost vyměřovacího úřadu (berní správy) k předpisu daně důchodové a všeobecné daně výdělkové podle § 210 odst. 6 zák. o př. d. nastává jen tehdy, když jde o dodatečné vyměření daně, které jest založeno na výsledcích trestním nálezem skončeného trestního řízení. — Sdělení vyměřovacích základů odpovídá ustanovení § 331 odst. 1 zák. o př. d., byly-li uvedeny u daně důchodové příjmy z jednotlivých pramenů a jednotlivé osobní srážky, u všeobecné daně výdělkové pak vý-
těžek z advokacie úhrnnou cifrou s poukazem na revisní operát minister-

stva financí, který poplatník obdržel v řízení ukládacím a z něhož je patrné, ve kterých příjmových a výdajových položkách se úřad odchýlil od přiznání a z jakých důvodů. (30. září 1941, č. 2676/39-3.)

Částka, kterou dostal poplatník náhradou za škodu, způsobenou mu být zaměstnancem zpronevěrou peněz, přijatých za prodané dříví z velkostatku poplatníkovy, je poplatným důchodem podle § 7 odst. 1 zák. o př. d., nikoli náhradou škody, způsobené na majetku ve smyslu § 7 odst. 2 téhož zákona. (25. září 1941, č. 2098/39-3.)

Do vyměřovacího základu důchodové daně jest jako příjem z budov podle § 9 odst. 1 zák. o př. d. pojmouti plnou užitkovou hodnotu bytu vlastnicka budovy, zařízeného pro celoroční obývání, i když vlastník tento skutečně obývá toliko po část roku. (26. září 1941, č. 1952/39-3.)

U poplatníků, vedoucích řádně obchodní knihy (§ 10 odst. 2 zák. o př. d. č. 76/1927 i č. 226/1936), stanoví se jak zdanitelný důchod poplatníkův z podniku k dani důchodové, tak i poplatný ryzí výtěžek k všeobecné dani výdělkové tím způsobem, že za základ vezme se obchodní zisk, vykázaný poplatníkem v předložené jím účetní závěrce (bilanci a účtu ztráty a zisku), když vyšetření zisku odpovídá zásadám stanoveným obchodním zákonem pro řádné vedení obchodních knih a i jinak se srovnávajícím se zvyklostmi řádného obchodníka; tento zisk se upraví podle zvláštních ustanovení §§ 7 15—17 cit. zák. o př. d. — Při posuzování povahy určité výdajové položky, vykázané v účetní závěrce, jest rozhodno, v jaké vlastnosti byla položka ta poplatníkem vykázána. — Pouhý uživatel budovy nebo uživatel části budovy nemá nároku na odpisy přiměřeného opotřebení nebo znehodnocení této budovy (§ 15 č. 1 písm. b) zák. o př. d.). — Odpis podle § 15 č. 1 písm. b) zák. o př. d. jest korektivem určité aktivní položky bilanční a jeho vztah k dotyčné aktivní položce musí býti bilančně patrný. (26. září 1941, č. 2434/39-3.)

Pro odčitatelnost pravidelných příspěvků, poskytnutých manželem manželce, jest otázku příslušnosti manželčiny k domácnosti manželové posuzovati podle doby, kdy příspěvek byl poskytnut. (§ 15 č. 2 zák. o př. d.) (26. září 1941, č. 174/40-3.)

Výdaje učiněné poplatníkem na zřízení čistící stanice za účelem odstranění škodlivých následků provozování jeho podniku (koželužny) jsou výdajem na zlepšení příjmového pramene ve smyslu § 17 odst. č. 1 zák. o př. d. a nikoli výdajem na dosažení, zabezpečení a udržení důchodu (§ 15 č. 1 písm. a). — Ustanovení odst. 4 prov. nař. č. 175/1927 k § 15 č. 1 písm. a) zák. o př. d., mluvíc o zlepšení majetku, má na mysli zlepšení stávajícího již majetkového zařízení. (29. září 1941, č. 2234/39-2.)

Výnos ministerstva financí ze dne 8. února 1932 č. 28631/31-VII/20, stanovící, aby presidiální přídavky se považovaly jen jednou polovinou za započitatelné do základny pro vyměřování daně důchodové, není právní normou, zakládající nárok poplatníka na vyloučení poloviny presidiálního přídavku ze základu zdanění. (23. října 1941, č. 1139/39-3.)

Ustanovení § 256 odst. 6 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 o tom, že příslušný úřad je povinen na žádost strany opravit závadné rozhodnutí nebo opatření za podmínky tam stanovených nelze použítí na daňové věci, které se týkají kalendářních (berných) let 1935 a předchozích (část pátá čl. 1 odst. 4 zák. č. 226/1936). — Osoby, které měly v roce 1936 bydliště (§ 1 č. 1 zák. o př. d.) v území nynějšího Protektorátu Čechy a Morava, podléhají zde dodatečné dani důchodové na rok 1936 co do příjmů, které v tomto roce jim plynuly z příjmových pramenů, nalézajících se na území nynějšího Slovenska. (17. listopadu 1941, č. 224/40-3.)

Daně předepsané pozůstalosti po zemřelém poplatníku a placené dědicem poplatníkovým již po odevzdání pozůstalosti nejsou u tohoto dědice srážkovou položkou z jeho důchodu jakožto platba převzatého pozůstalostního dluhu podle § 17 č. 1 zák. o př. daních. (21. listopadu č. 2393/39-4.)

Výhoda podle § 1 odst. 2 vlád. nař. č. 69/39 Sb., spočívající v promítnutí zvýšení daně důchodové na berní rok 1939, přísluší pouze co do služebních požitků, u nichž byla v roce 1938 srážka daně důchodové skutečně provedena. (1. prosince 1941, č. 1443/40-3.)

Ustanovení vlád. nař. č. 393/1938 Sb., že se počínajíc berním rokem 1939 zrušuje osvobození služebních požitků osob, uvedených v § 2 č. 5 zák. o př. d., od daně důchodové (čl. I. části první a odst. 1 části čtvrté tohoto vlád. nař.), se vztahuje i na služební požitky, jež tyto osoby přijaly v kalendářním roce 1938. (11. prosince 1941, č. 2625/39-2.)

Z podnájemného, které dostává nájemník bytu, není odpočitatelnou položkou podle § 15 č. 1 písm. a) zák. o př. d. poměrná část nájemného, placeného z tohoto bytu. (15. prosince 1941, č. 2095/39-3.)

Ustanovení § 328 a) odst. 1 zák. o př. d. ve znění čl. VII. vlád. nař. č. 398/1938 Sb. o tom, že na berní rok 1939 jest vyměřiti daň bez vyměřovacího řízení, ze základu na berní rok 1938, jest použití i tehdy, nepřesahoval-li celkový důchod poplatníkův v kalendářním roce 1938 částku podle § 3 odst. 1 zák. o př. d. od daně důchodové osvobozenou. (15. prosince 1941, č. 2659/39-3.)

U komandisty komanditní společnosti podléhá dani důchodové jeho kvotielní podíl na čistém zisku společnosti za dotýčný obchodní rok, bez ohledu, zda zisk byl skutečně rozdělen, čili nic. — Ustanovení odst. 9 prov. nař. č. 15/1937 Sb. k § 10 odst. 2 zák. o př. d., že zisk dosažený veřejnou obchodní společností, je stanoviti podle pravidel „svrchu vytčených“ a připočísti jednotlivým účastníkům podle míry jejich podílů, je ve shodě se zákonem. — Ustanovení čl. 4 části druhý zák. o př. d. č. 226/1936, podle něhož mimořádný odpis pro investice podle § 10 odst. 2, věty 2. a § 55 odst. 1 téhož zákona, započaté nebo provedené před 1. lednem 1936, který byl začítován k tíži obchodního roku 1936 v účetní závěrce za tento obchodní rok a v této plně výši je srážkovou položkou k dani důchodové a k všeobecné dani výdělkové na berní rok 1936, není odpočitatelnou položkou k těmže daním na berní rok 1937, nelze vztahovati na investice, provedené v obchodním roce 1936. — Výnosy ministerstva financí ze 14. září 1936, č. 106.832/36 a z 18. srpna 1937, č. 73.883/37, jednající o odpisech pořizovacích nákladů motorových vozidel, nejsou právní normou a tudíž zdrojem subjektivních práv strany podle § 2 zák. o nejvyšším správním soudě. (18. prosince 1941, č. 411/39-3.)

Úroky placené komanditní společnostmi komandistovi z obchodních úvěrů, vzniklých z jeho dodávek surovin společnosti, nejsou odčitatelné od základu všeobecné daně výdělkové komanditní společností. (§ 17 č. 3 a 5 a § 55 odst. 1 zák. o př. d.). (12. září 1941, č. 667/39-3.)

Kursovni ztráty na cenných papírech nejsou podle § 15 č. 1 písm. b) zák. o př. d. odčitatelnou položkou v podniku, který neprovozuje obchod s cennými papíry. (12. září 1941, č. 672/39-3.)

Při zastavení podniku na neurčito nepřisluší odpis daně podle čl. 1 odst. 3 části druhé zák. o př. d. č. 226/1936 Sb. (29. září 1941, č. 713/39-4.)

Předpis všeobecné daně výdělkové obchodnímu jednateli, provozujícímu v dotčeném roce výdělečnou činnost, proti němuž nebylo poplatníkem podáno odvolání, nelze pokládati za zřejmě neodůvodněný ve smyslu § 276 odst. 1 zák. o př. d. proto, že zdaněný výnos je vyňat z daňové povinnosti podle § 47 odst. 1 č. 2 téhož zákona. (29. září 1941, č. 2283/39-3.)

Částky, odvedené advokátem z odměn za vyrovnávací a konkursní správcovství do pokladny dobrovolného zájmového sdružení advokátů v určitém místě k rovnoměrnému rozdělení mezi účastníky sdružení, nejsou odčitatelné ze základů všeobecné daně výdělkové. (30. září 1941, č. 2178/39-2.)

Náklad na studijní cestu poplatníkovou jest odpočitatelným vydáním u výdělečného podniku nebo zaměstnání podle § 15 č. 1 zák. o př. d., podnikl-li ji poplatník prokazatelně proto, že si potřeboval opatření znalosti a zkušenosti, aby mohl náležitě provésti určité konkrétní dílo, dodávku nebo určitý pracovní úkon; bylo-li však účelem cesty získati znalosti a zkušenosti pro obor výdělečné činnosti, jímž se poplatník dosud nezabýval, jde o investiční vydání, neodčitatelné podle § 17 č. 1 cit. zák. (27. října 1941, č. 2423/39-2.)

Výhoda snížení všeobecné daně výdělkové podle § 57 odst. 6 zák. o př. d. je závislá na splnění dvou podmínek, a to jednak na tom, že kapitál podstatně nespolutpůsobí na dosažení výtěžku podniku, jednak na tom, že výtěžek jest podmíněn osobní činností poplatníkovou tou měrou, že trvalé provozování poplatného podniku není možné bez činnosti poplatníkovy. — Výkon zaměstnání zkoušeného zubního technika podle §§ 3 a 4 zák. č. 303/1920 Sb. ve znění zák. č. 171/1934 Sb. jest osobní činností poplatníkovou ve smyslu § 57 odst. 5 zák. o př. d. (10. listopadu 1941, č. 1910/40-2.)

Částky, placené jednomu ze společníků veřejné obchodní společnosti pod titulem „nájemné“ za přenechání místnosti pro provoz podniku, nejsou odpočitatelné od základu všeobecné daně výdělkové, uložené společností. (1. prosince 1941, č. 2001/39-2.)

K odpisu daně podle čl. 1 odst. 3, druhé části zák. č. 226/1936, požaduje se totožnost daňového subjektu, jehož daňová povinnost zanikla, s daňovým subjektem, kterému byla předeepsána daň jak na rok 1936, tak i na rok 1937 na podkladě kalendářního roku 1936; pouhá kontinuita obchodního jména (firmy) nebo kontinuita podniku jako předmětu daně v letech 1936 a 1937 nestačí. (4. prosince 1941, č. 694/40-2.)

Ryzími ročními prémiemi, jichž úhrn tvoří základ zvláštní daně výdělkové vzájemných pojišťoven podle § 83 odst. 7 písm. b) zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 Sb., je rozuměti celé částky, odváděné pod titulem prémií, po srážce nahrazených prémií — bonus. (18. září 1941, č. 1251/39-5.)

Položku, která byla v bilanci, tvořící součást účetní závěrky podniku za určitý obchodní rok, vykázána jako složka dluhu podniku, jest posuzovati v této její vlastnosti pasivní položky rozvahové, nikoliv tedy ve vlastnosti režijní položky jakožto výdajové položky, zaúčtované k tíži účtu ztráty a zisku; za režijní položku lze pokládati jen takovou, která jest zaúčtována co skutečná platba k tíži provozovacího výtěžku. — Reserva na budoucí vydání není odčitatelnou položkou podle § 79 písm. f) zák. o př. d. (23. září 1941, č. 1704/39-3.)

Podmínkou odčitatelnosti plateb na zvláštní daň výdělkovou při stanovení základu daně podle § 78 písm. f) zák. o př. d. jest, že daň byla zaplacená v rozhodném obchodním období způsobem, jak stanoví §§ 273 až 275 téhož zákona. — Zvláštní daní výdělkovou v rozhodném obchodním období prokazatelně zapravenou jako srážkovou položkou podle § 78 písm. f) zák. o př. d. se rozumí daň, která ve skutečnosti byla, resp. po právu měla býti také na tento rok jako platba, učiněná v tomto roce na zvláštní daň výdělkovou, zučtována. — Zvláštní daň výdělková, placená podnikem, je za podmínek § 78 písm. f) zák. o př. d. odpočitatelnou položkou, jestliže se týká rozhodného pro zdanění obchodního roku, nebo se sice vztahuje na předchozí obchodní roky, avšak povinnost k zaplacení této

daně za předešlé roky vznikla teprve v roce pro zdanění rozhodném. (23. září 1941, č. 2072/39-3.)

Převede-li cukrovar na jiný cukrovar svůj kontingent za úplatu, jde na straně předávajícího cukrovaru o předání části zdroje výdělečné činnosti a u nabývacího cukrovaru o zvětšení jeho výdělečného zdroje. — Vydáními, použitými k rozmnožení kapitálu v podniku uloženého podle § 78 písm. a) zák. o př. d., rozumějí se vydání povahy investiční (na rozdíl od výdajů provozovacích) a to veškerá vydání, směřující k investici, at již došlo k efektnímu rozmnožení kapitálu (majetkových předmětů nebo práv) či nikoliv. — Investiční výlohy jsou započitatelné do základu daně podle § 78 písm. a) zák. o př. d. bez rozdílu, zda jde o investici na delší nebo kratší dobu. (3. října 1941, č. 1379/39-3.)

Příspěvky, placené společenstvu jeho členy k úhradě případných provozovacích výdajů a vykázané v účetní závěrce jako součást příjmů společenstva, jsou započitatelné do základu zvláštní daně výdělkové podle § 77 odst. 1 zák. o př. d. (3. října 1941, č. 2523/39-4.)

U vzájemných pojišťovacích společností, kterým se vyměřuje daň podle § 83 odst. 7 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 Sb. sazbou 2^{1/2} tisíciny, resp. 2 tisíciny úhrnu ryzích ročních premií (po srážce nahrazených premií — bonus), nelze při vyměření daně odpočísti příspěvek, odvedený pojišťovnou podle § 21 odst. 7 vl. nař. č. 56/1937 Sb. (16. října 1941, č. 2301/39-4.)

Za bilančně zjevné vykázané rezervy u okresní hospodářské záložny nelze považovati částky, které byly udánlivě jako rezervy obsaženy v bilanci v položce „vklady na knížky“. Takto bilančované rezervy stávají se zjevnými v tom obchodním roce, kdy byla jejich povaha jako rezerv úřadu hlášena. (5. listopadu 1941, č. 798/39-2.)

Za remunerace, vyplacené zaměstnancům podniku, jakožto srážkové položky podle § 78 písm. e) odst. 1, 2. věty zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 nelze pokládati částky, které byly podnikem dány závodním výborům zaměstnanců (učednickému, dělnickému) k volné jejich dispozici, takže tím ke skutečnému jejich rozdělení mezi jednotlivé zaměstnance nedošlo. (13. listopadu 1941, č. 1339/39-3.)

Ustanovení § 7 odst. 2 zák. o př. d., že za důchod dani podrobený se nepokládají přírůstky majetku, nastalé ... změnami a přesuny majetkovými, jako ... slevami dluhů, vzniklými osvobozením dlužníka v soudním nebo mimosoudním vyrovnání ..., nelze ani obdobně použítí pro zvláštní daň výdělkovou. — Věřitelské slevy a výtěžek z prodaných realit, zahrnuté v provozovacím výsledku podniku, nelze vyloučiti ze základu zvláštní daně výdělkové (§ 77 zák. o př. d.). — Při řešení časové a hospodářské souvislosti platby „úroků z prodlení“ s provozovacím výsledkem určitého obchodního roku podle § 76 odst. 2 zák. č. 76/1927 Sb. ve znění zák. č. 226/1936 Sb., jest otázkou, kdy nastala splatnost těchto úroků za první pololetí roku 1936, posuzovati podle zák. č. 76/1927 Sb. v původním znění. — Povinnost platiti úroky z prodlení podle zák. č. 76/1927 vzniká pro poplatníka již ex lege tím, že se ocitl v prodlení s placením přímé daně; ke vzniku této povinnosti se nevyžaduje, aby byla zvláštním výměrem finančního úřadu normalisována. (13. listopadu 1941, č. 2282/39-2.)

Ustanovení § 271 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 o poplatku z prodlení z dlužných přímých daní nelze vztahovati na úroky z prodlení, týkajících se přímých daní a daně z obratu za rok 1936. — Povinnosti platiti úroky z prodlení podle § 271 zák. o př. d. č. 76/1927 a podle § 20 odst. 4. zák. o dani z obratu č. 268/1923 ve znění zák. č. 188/1930 a 56/1932 vzniká pro poplatníka již ex lege tím, že se ocitl v prodlení s placením přímé daně, a nevyžaduje se ke vzniku této povinnosti, aby byla zvláštním vý-

měrem finančního úřadu formalisována. — Odčitatelnou položkou od vyměřovacího základu zvláštní daně výdělkové není částka, předepsaná a zaplacená na úroky z prodlení v obchodním období pro zdanění rozhodným, týkají-li se tyto úroky z prodlení daňových nedoplatků za roky, předcházející roku pro zdanění rozhodnému. (5. prosince 1941, č. 2793/39-3.)

Provedla-li společnost na svůj účet — třeba prostřednictvím jiného — jisté práce z důvodu svého ručení, šlo ještě o provoz podniku podle § 68 odst. 2 zák. o př. d. (26. listopadu 1941, č. 2130/39-3.)

Obnovovací fond (případně jeho zbytek), zřízený podle zákona č. 102/1921 Sb., je pravou rezervou ve smyslu § 83 odst. 17 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 Sb. (10. prosince 1941, č. 1164/39-4.)

Podmínkou výhody podle odst. 9 § 22 zák. č. 34/1936 Sb. při vyměření zvláštní daně výdělkové pro všech deset berních let (1935—1944) jest, že bilance za rok 1935 s restabilisovanými počátečními hodnotami byla podkladem vyměření daně již za ber. r. 1935. (16. prosince 1941, č. 2268/39-3.)

Náklady dojíždění poplatníka, provozujícího advokacii, do jiného místa, v němž leží jeho zemědělský podnik, za účelem osobního vedení tohoto podniku, nejsou srážkovou položkou podle § 15 č. 1 zák. o př. d. při zdanění příjmu z pozemků. (9. října 1941, č. 2593/39-4.)

Ustanovení § 136 odst. 5 zák. o př. d. o tom, že současné užívání dvou nebo více malých bytů jednou domácností vylučuje výhody malobytového osvobození, nelze užítí, když takové užívání se děje bez souhlasu a vědomí poplatníka. (16. října 1941, č. 2275/39-2.)

Náklady, přisouzené soudem v nájemním sporu pronajimateli, nejsou nájemným ve smyslu § 149 zák. o př. d. (16. října 1941, č. 2269/39-2.)

Budově (vrátnici) ozdravovny nemocenské pojišťovny, která je samostatnou budovou stavebně nesouvisící s budovou ozdravovny a v níž je pouze služební byt zaměstnance ozdravovny, nepřísluší vynětí z daně domovní podle § 126 č. 7 ve spojitosti s § 129 č. 2 zák. o př. daních. (4. listopadu 1941, č. 2666/39-2.)

Rozhoduje — v otázce dočasného osvobození od daně domovní podle § 136 zák. o př. d. — o tom, zda jde o místnost obytnou (§ 161 zák. o př. d.), není úřad vázán projevem mínění dvou majetníků domů z obce místní prohlídce přítomných (§ 323 odst. 2, §§ 139, 318 zák. o př. d.); odchýlí-li se úřad od tohoto mínění, je povinen zaujmouti k němu stanovisko ve svém rozhodnutí a uvést důvody, proč se od něho odchýlil. (7. listopadu 1941, č. 2540/39-2.)

Byl-li nájemník podle nájemní smlouvy povinen najatý předmět uvést do původního stavu, uzavřel-li však ještě za trvání nájemního poměru s majitelem domu smlouvu, podle které byl zproštěn zmíněného závazku proti zaplacení určité částky, může tu zásadně jíti o nájemné, podrobené činžovní dani podle ustanovení § 149 zák. o př. d., avšak jen tehdy a jen pokud, pokud byl majitelem domu zaplacením smlouvené částky obohacen. (14. listopadu 1941, č. 1957/39-2.)

Podle § 119 odst. 1 a 2 zák. o př. d., je domovní daní povinen poživatel celé budovy, nikoli poživatel, jehož právo se na celou budovu nevztahuje. — Prováděcí nařízení k § 119 odst. 1 a 2 zák. o př. d., pokud ve svém odst. 3 ustanovuje, že, přísluší-li trvalý nebo doživotní ususfructus jenom k části budovy, je subjektem daně vždy vlastník budovy, je ve shodě se zákonem. — Důchod poplatníka jako doživotního poživatele ideální části domu není vylučován z povinnosti k rentové dani podle § 172 odst. 1 zák. o př. d. z důvodu, že poplatník je subjektem daně domovní. (15. prosince 1941, č. 652/41-3.)

Úroky placené zemí Českou Zemské bance (dříve Zemské bance království Českého) v Praze z emisních komunálních zápůjček, podléhají dani rentové podle § 172 odst. 1 zák. o př. d., vybírané srážkou. (15. září 1941, č. 13/40-2.)

Odčitatelnou srážkou podle § 178 odst. 1 č. 2 zák. o př. d. je břemeno, zakládající se na soukromoprávním titulu, které je s požitkem přímo spojeno, t. j., jež stíhá příjemce požitku z titulu pobírání tohoto požitku a jež požitek ten zmenšuje v důsledku právního závazku, upínajícího se na vznik a existenci tohoto příjmového pramene. — Správnými a udržovacími výdaji, spojenými s vydržováním pachtovaného předmětu, jakožto srážkou podle § 178 odst. 2. č. 3 zák. o př. d., jest rozuměti jen výdaje, které vyžaduje udržování pachtovaného předmětu ve stavu, aby pachtýři bylo možno užívatí předmětu pachtu smluveným nebo zákonem vymezeným způsobem, nikoli výdaje na předměty jiné, které samy nejsou objektem pachtovní smlouvy, ale z jichž udržování v náležitém stavu může snad míti nepřímou prospěch i pachtýř. (13. října 1941, č. 176/40-2.)

Zánikem povinnosti k dani rentové pro její odpis, resp. nevyměření podle čl. 1 odst. 3 části druhé zák. č. 226/36 Sb., rozumí se zánik pohledávky jakožto zdroje úrokového požitku, jakož i klesnutí požitků v roce zániku daňové povinnosti dosažených pod částku podle § 174 č. 10 cit. zák. od daně osvobozenou. (20. prosince 1941, č. 286/40-2.)

Příspěvek podle § 18 odst. 6 zák. o př. d. ve znění vlád. nař. č. 393/38 Sb. není odčitatelnou položkou při stanovení základu daně z vyššího služného. (1. prosince 1941, č. 1568/40-2.)

II. Daně nepřímé.

O nezákonný dvojí předpis daně z obratu podle ustanovení § 276 odst. 1 zák. o př. d. ve spojení s § 47 zák. o d. z obr. může jíti jen tehdy, byla-li daň ta předepsána dvakrát témuž daňovému subjektu. To platí i pro paušály daně z obratu. — Podnikatel, který vyrábí minerální oleje nebo výrobky z nich ve mzdě, je podle 4. odst. věty druhé vyhlášky ministra financí č. 148/1927 Sb. subjektem paušalované daně, předpisované podle této vyhlášky. (21. října 1941, č. 2578/30-4.)

Rozhodnutí zemského finančního úřadu o odvolání proti požadování úroků z prodlení z dodatků k dani z obratu podle zák. č. 268/1923 Sb. za léta 1924 a 1926 není konečné. — O odvolání proti požadování úroků z prodlení z dodatků k dani z obratu podle zák. č. 268/1923 Sb. ve znění zák. č. 246/1926 Sb. za léta 1927 a 1928 rozhoduje s konečnou platností zemský finanční úřad. — Povinnost platiti úroky z prodlení u daně z obratu počíná u osob, spadajících pod § 5 č. 2. zák. č. 268/1923 Sb. ve znění zák. č. 246/1926 a povinných podle § 20 odst. 2 téhož zákona platiti daň z obratu ve čtvrtletních splátkách, prvním dnem po uplynutí příslušného čtvrtletí a nikoli teprve uplynutím 30 dnů po podání platebního rozkazu. (3. října 1941, č. 4298/38-3.)

Podnájem jest pokládati za pronájem nájemního práva ve smyslu § 2 č. 2 zák. o dani z obratu. — Právy, která se zapisují do veřejných knih o věcech nemovitých (§ 2 č. 2 posl. věta zák. o dani z obratu), rozumějí se práva, která lze podle jejich povahy zásadně, tedy právně zapsati do veřejných knih. (3. listopadu 1941, č. 2461/39-4.)

Podle odst. 10 paušalovací vyhlášky ministra financí č. 206/1930 Sb. ve znění vyhlášek č. 8/1933, 257/1933, 282/1934 a 278/1935 Sb. má podnikatel nárok na odečtení částky, rovnající se toliko tříprocentnímu paušálu, i když zaplatil při dovozu se zřetelem k zákonu č. 267/1935 Sb. paušál čtyři a půl procenta. (14. října 1941, č. 452/40-4.)

O nezákonný dvojí předpis téže daně podle ustanovení § 276 odst. 1 zák. o př. d. ve spojení s § 47 zák. o d. z obr. nejde v případech, kde poplatník kromě paušálu daně z obratu z výrobků prodaných v tuzemsku podle 7. odst. vyhlášky ministra financí č. 148/1927 Sb. zaplatil též paušál této daně při dovozu podle 3. odst. uvedené vyhlášky. (21. října 1941, č. 2596/39-3.)

Výnos ministerstva financí z 23. února 1922, č. 98.634/6243/21, kterým se k žádosti svazu insertních a reklamních kanceláří dovoluje stanoviti pro tyto podniky jak základ daně z obratu, tak i berní sazbu odchylně od ustanovení zákona o této dani č. 268/1923 ve znění zák. č. 246/1926, 188/1930 a 56/1932, není právní normou, podle níž se má daň z obratu takové kanceláři vyměřiti. (10. listopadu 1941, č. 2743/39-3.)

Ustanovení § 7 zák. o dani z obratu č. 265/1935 o ručební povinnosti osob odpovědných za správu právnické osoby nelze použiti na ručení za daň z obratu za r. 1927—1930. — Ručení členů správní rady akciové společnosti za daň z obratu, předepsanou společností za r. 1927 až 1930, je posuzovati podle § 8 odst. 3 zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 246/1926 a č. 181/1929, i když výzva, uplatňující ručení, byla ručiteli doručena teprve za účinnosti zák. č. 265/1935. — U daně z obratu podle zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 246/1926 a č. 181/1929 nezaniká se zánikem daňového subjektu nebo daňového dlužníka i jeho daňový dluh. — Výpočet případů zániku daňového dluhu podle § 268 odst. 3 zák. o př. d. (§ 47 zák. o dani z obratu) je taxativní. — Ustanovení § 8 odst. 3 zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 246/1926 a č. 181/1929 ukládá ručební povinnost osobám odpovědným za správu právnických osob — tedy, pokud jde o akciové společnosti, členům představenstva (správní rady — čl. 227 a násl. o. z.) — vůbec, aniž rozeznává, zda a v jaké míře tyto osoby správu skutečně obstarávají. (21. listopadu 1941, č. 2562/39-3.)

Odpírá-li úřad projektu architekta povahu výkonu, který je přímým výsledkem umělecké činnosti (§ 7 č. 4 zák. o dani z obratu č. 268/1923 ve znění zák. č. 265/1935), je povinen tento svůj výrok odůvodniti. (18. listopadu 1941, č. 1032/40-3.)

I pronajímání zařízení bytů, jež se neděje v provozu hotelového podniku, podléhá dani z obratu podle § 3 zák. č. 268/1923 Sb. ve znění zák. č. 265/1925 Sb. (27. listopadu 1941, č. 2535/39-2.)

Úplaty za dodávky zboží, kryté paušálem, jako srážkové položky podle § 17 odst. 1 zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 265/1935 je prokázati podle čl. 30 odst. 2 č. 3 prov. nař. č. 56/1924 ve znění nař. č. 189/1930 a č. 269/1935 účty (prodejními, resp. za určitých předpokladů nákupními), a řádnými obchodními knihami. (5. prosince 1942, č. 957/39-3.)

I když platební výzva, kterou se uplatňuje ručení za daň z obratu před účinností zák. č. 265/1935, byla ručiteli doručena teprve za účinnosti tohoto zákona, dlužno na ručební povinnost použití onoho zákona o dani z obratu, podle něhož jest posuzovati daň, ohledně které se uplatňuje ručení. — Je-li nesporno, že člen představenstva akciové společnosti v důsledku resignace, přijaté valnou hromadou, přestal býti členem představenstva, nemůže býti proti němu uplatněno ručení za daň z obratu za dobu po resignaci z pouhého důvodu, že přes to zůstal zapsán v obchodním rejstříku. (19. prosince 1941, č. 1990/39-2.)

III. Poplatky a dávky.

Jestliže právní jednání, osvědčené listinou, zřízenou v cizině a zásadně podle § 23 popl. zák. v tuzemsku poplatnou, doznalo změnu před vnesením listiny do tuzemska a změna ta byla listinně osvědčena, jest na ta-

kovou změnu při zjišťování základu poplatku vzítí zřetel. (7. října 1941, č. 2554/39-4.)

Ustanovení § 31 odst. 1 min. nař. č. 380/1915 ř. z., že kolek na rozhodnutí soudů vyšších stolic má dodati již při podání opravného prostředku strana, která vznesla opravný prostředek, je kryto ustanovením § 7 cis. nař. č. 279/1915 ř. z. o soudních poplatcích. (4. listopadu 1941, č. 4864/38-5.)

Jestliže se při částečné konversi vymazuje zástavní právo ohledně celé (vyšší) konvertované pohledávky — v důsledku zaplacení zbytku dlužníkem — s veškerými vedlejšími závazky, váznuvšími menší částkou, než jaká byla pro vedlejší závazky vtělena při (nižší) pohledávce konversní, sluší poplatek vkladní podle všeobecných předpisů poplatkových zapraviti ve shodě s § 9 min. nař. č. 50/1907 ř. z. jen z rozdílu mezi oběma částkami vedlejších závazků. — Je ve shodě se zák. č. 49/1907 ř. z. ustanovení § 9 min. nař. č. 50/1907 ř. z. o tom, že, je-li částka kauce, vymíněné při konversi k zajištění vedlejších závazků, větší než částka kauce, vymíněné pro vedlejší závazky původní dlužné pohledávky, sluší z vyšší částky zapraviti poplatek podle všeobecných předpisů poplatkových zákonů. (21. října 1941, č. 35/40-3.)

Písemné vyrozumění okresního úřadu, jímž bylo architektu u přijetí jeho nabídky zadáno provedení klempířských prací na novostavbě obytné budovy veřejné okresní nemocnice s tím, že vlastní provedení prací má architekt předati oprávněnému živnostníku, podléhá jako dodávací smlouva poplatku podle saz. pol. 10/69 popl. zákona. (21. října 1941, č. 598/40-2.)

Obci pražské přísluší pro právní jednání, uzavřená za účelem provozu elektrických drah města Prahy, osobní osvobození od poplatků podle saz. pol. 44/75 písm. b) popl. zák. (4. listopadu 1941, č. 5192/38-3.)

Rozhodnutí zemského finančního ředitelství o náhradních úrocích ve věci poplatkové je rozhodnutím konečným. — Předpisu § 77 popl. zák. o vrácení poplatku jest užití ve všech případech, kdy strana platila omylem, t. j. nemajíc platební povinnosti, tudíž nad i mimo takovou povinnost. (4. listopadu 1941, č. 752/39-2.)

Průkaz nedobytnosti pohledávky podle § 17 cis. nař. č. 278/1915 ve znění zák. č. 337/1921 podati je u finančního úřadu; nestačí, je-li nedobytnost uplatněna před jiným orgánem než před úřadem finančním, jako na př. při projednání pozůstalosti před notářem jako soudním komisařem, i když snad je finanční úřad oprávněn takového jednání se zúčastniti. — Vyplácení podílu na zisku zálohou osobně ručícímu společníku náleží s hlediska § 21 odst. 1 č. 3 min. nař. č. 397/1915 ř. z. do okruhu provozu obchodu dotyčné komanditní společnosti. (21. listopadu 1941, č. 1395/40-3.)

V otázce věcného ručení aktivního salda účtu deportního, sděleného straně podle čl. 8. vl. nař. č. 210/1919, za dávku z majetku nemůže se peněžní ústav dovolávat své protipohledávky z účtu jiného (depotního), když do 1. III. 1919 neprojevil vůči dlužníkovi, že své protipohledávky z účtu depotního používá ke kompensaci se svým dluhem z účtu deportního. (10. listopadu 1941, č. 2827/39-2.)

IV. Řízení správní a před nejvyšším správním soudem.

Ustanovení § 334 odst. 5 zák. o př. d. ve znění zákona č. 226/1936 o lhůtách k vyřízení odvolání nelze obdobně použítí na odvolání proti ručení za daň z obratu, předepsanou podle zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 246/1926, 188/1930 a 56/1932. (23. října 1941, č. 2683/39-4.)

Podati společné odvolání proti několika daním podle § 330 odst. 12 zák. o př. d. (§ 47 zák. č. 268/1923, resp. 188/1930 a 56/1932) je přípustno toliko

tehdy, když byl na několik daní (tedy i na několik předpisů téže daně) vydán společný platební rozkaz. — Nezachování předpisu § 330 odst. 10 zák. o př. d. (§ 47 zák. o dani z obratu č. 268/1923 ve znění zák. č. 188/1930 a č. 56/1932 Sb.), že odvolání podle zákona nepřipustná je vrátiti straně neprodleně, není porušením subjektivního práva poplatníkova ve smyslu § 2 zák. o nejvyšším správním soudě. (9. října 1941, č. 2611/39-2.)

Zamítli-li žalovaný úřad odvolání v původním rozhodnutí jedině z důvodu formálního (in concreto s použitím kontumačních následků podle § 325 odst. 1 o př. d.), v novém rozhodnutí však jedině z důvodu meritorního, není nové rozhodnutí — s hlediska § 44 odst. 2, věta druhá, zák. o nejvyšším správním soudě č. 164/1937 Sb. — podstatně shodné s původním rozhodnutím. (11. září 1941, č. 2495/39-2.)

Rozhodnutí berní správy o nároku podle čl. 1 odst. 3, části druhé zákona č. 226/1936 ve věci příspěvku na obranu státu podle zákona č. 247/1937 Sb. je konečné. (19. září 1941, č. 2349/39-2.)

K výroku podle § 334 odst. 5 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 Sb. zda se má za to, že odvolání je plně vyhověno, je příslušný ten úřad, který by rozhodoval o odvolání. (25. září 1941, č. 288/40-3.)

Osoba, platící za poplatníka přímé daně, není legitimována ke stížnosti do zúčtování vykonané platby podle § 273 odst. 3 zák. o př. d. (6. října 1941, č. 2662/39-2.)

Vytýkáci, resp. doplňovací řízení podle § 19 zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 265/1935, není omezeno na I. stolici, nýbrž může býti použito i v řízení odvolacím. (22. prosince 1941, č. 1567/39-3.)

Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti k tomu, zda úřad mohl svůj výrok, zrušující výměr o dočasném osvobození pro stavbu, započatou před 31. prosincem 1926, opráti o ustanovení § 325 odst. 1 zák. o př. d. jako o normu, platnou pro daný případ. — Ustanovení § 325 odst. 1 zák. o př. d. č. 76/1927 o následcích zmeškání nelze použiti ve věci dočasně osvobození od daně domovní pro stavbu započatou do 31. prosince 1926. (14. listopadu 1941, č. 2582/39-2.)

Pouhým odvoláním se stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu na obsah opravných prostředků, podaných v řízení správním, není vyhověno požadavku stanovenému v § 18 odst. 2 zák. o nejvyšším správním soudě č. 164/1937, aby stížnostní body byly ve stížnosti přesně uvedeny. — Je-li hospodářské využití lihu z poplatníkova lihovaru v jeho octárně možné teprve po rafinaci lihu v jiném cizím podniku, jsou tu dva podniky poplatníkovy, které nelze posuzovati jako jednotný daňový předmět podle § 46 odst. 3 zák. o př. d. (14. listopadu 1941, č. 631/39-5.)

Nejvyšší správní soud, zkoumaje za účinnosti ústavního zák. č. 330/1938 platnost vládn. nař. č. 10/1936, doplňujícího zákon č. 76/1927 o přímých daních a vydaného podle čl. 1 zák. č. 109/1934 ve znění zák. č. 131/1935 o mimořádné moci nařizovací, nemůže zkoumati jeho platnost po věcné stránce. — Odmítnouti jako opožděnou žádost poplatníka o řádné vyměření daně pro rok 1935 (§ 328 a) odst. 2, jímž vládn. nař. č. 10/1936 Sb. doplnilo zák. o př. d. č. 76/1927 Sb.), je povolán ten úřad, který by byl příslušný tuto daň vyměřiti. (27. října 1941, č. 847/39/2.)

V. Mimořádná opatření.

Pohledávku proti poplatníku z dlužných daní za dobu před r. 1927 nelze uplatňovati odpoctem (kompensací) podle § 1438 a násl. o. z. o. proti pohledávce poplatníka, jež mu přísluší proti finančnímu eráru z titulu zadržetí bankovek při jejich okolkování podle min. nař. č. 36/1919 Sb. (28. listopadu 1941, č. 2329/39-2.)